

Poučení č. 33 Eliminační metody

Účel: Eliminační nebo také očišťovací metody (hemodialýza a hemodiafiltrace) se používají k očištění krve od toxických hodnot dusíkatých látek, dále k úpravě hladiny některých minerálních látek a k úpravě objemu vody v těle (otoky, plicní edém apod.).

Povaha: Jedná se o invazivní výkon, při kterém prochází krev mimotělně přes dialyzační kapiláru, a poté se vrací zpět do těla pacienta.

Prospěch: Snížení hodnot dusíkatých látek (urey a kreatininu) v séru, snížení hodnot minerálů (především draslíku a fosforu), snížení objemu vody v krevním řečišti (zmenšení otoků, snížení krevního tlaku, zlepšení dušnosti).

Možná rizika a komplikace: Nejčastější komplikací je pokles krevního tlaku (hypotenze). Hypotenze může být asymptomatická (pacient ji nevnímá) nebo ji pacient může vnímat jako slabost, ospalost, nevolnost, nucení na stolicí, nejzávažnější komplikací je ztráta vědomí v důsledku nedokrvení mozkových buněk. Další častou komplikací mohou být křeče způsobené rychlým pokles hladin minerálních látek, méně často nezávažné poruchy srdečního rytmu a hypertenze.

Alternativa: Alternativou k eliminačním metodám je konzervativní postup - tedy pacient dodržuje přísnou dietu včetně omezení příjmu tekutin, pokud močí užívá léky na odvodnění.

Nicméně stále trvá vysoká hladina dusíkatých látek v organismu, které působí toxicky na buněčné struktury a v konečném důsledku způsobí smrt organismu.

Omezení v obvyklém způsobu života: Dietní režim s omezením bílkovin ev. potravin s vysokým obsahem draslíku a fosforu, omezení příjmu tekutin dle výdeje tekutin (močení).

K provedení eliminační metody je třeba cévní přístup – buď cestou dočasného centrálního žilního katetru nebo již dříve vytvořené cévní spojky.

Omezení pracovní schopnosti: vzhledem k riziku hypotenze se po výkonu nedoporučuje řízení motorových vozidel.

Kontrolní zdravotní výkon: odběr krve s kontrolou hodnot dusíkatých látek a minerálů v krvi.